

**ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΤΕΤΡΑΛΟΦΟΥ**

ΤΗΛ & FAX: 2461090493

ΚΙΝΗΤΟ: 6980492341 (Πρόεδρος)

E-mail: m1stetralofou@gmail.com

Τετράλοφος,
15 Μαρτίου 2015

ΠΡΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΛΕΥΚΩΝ
0354

Ο Μορφωτικός Λαογραφικός Σύλλογος Τετράλοφου δημιουργήθηκε το 1983 και λειτουργεί ενεργά έως σήμερα, έχοντας ως σκοπό μεταξύ άλλων τη συνέχιση της αναβίωσης του Πανάρχαιου εθίμου των "Κοτσαμάνων", το οποίο παρέλαβε από τους προγόνους μας. Το δρώμενο ξεκίνησε το 1923, ακριβώς έναν χρόνο μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών. Τα συναισθήματα που "γεννιούνται" κατά την περίοδο του Δωδεκαημέρου, όπου και ζωντανεύει το έθιμο των "Κοτσαμάνων", είναι ποικίλα. Με τον πρώτο ήχο του αγγείου και του νταουλιού κυριαρχεί δέος και συγκίνηση σε όλους όσους παρευρίσκονται. Έπειτα από καταγραφές που πραγματοποιήθηκαν στη δεύτερη γενιά, διαπιστώθηκε υπερηφάνεια και νοσταλγία για το έθιμο αυτό. Το έθιμο αποτέλεσε τρόπο ζωής για τους προγόνους μας και είναι βέβαιο πως θα συνεχίσει με τον ίδιο ενθουσιασμό και στις νεότερες γενιές γιατί η ένταξη και η θέληση των νέων γίνεται με έναν απόλυτα βιωματικό τρόπο. Συμφωνώ να εγγραφεί το Έθιμο στο Διεθνή κατάλογο (Αύλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς) της UNESCO.

ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ
ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΤΕΤΡΑΛΟΦΟΥ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
12/3/15
ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Cultural Folklore
Association Tetralofou
Phone & FAX: 2461090493

Mobile: 6980492341 (President)
E-mail: mlstetralofou@gmail.com

Tetralofos,
15 March 2015

The Cultural Club of Tetralofos was established in 1983 and has been active ever since. One of its main aims has been the revival and continuation of the ancient custom of "Kotsiamania" (Momoers), as it was delivered by our ancestors. The custom was firstly revived in 1923, exactly one year after the population exchange between Greece and Turkey. During Christmas, when the custom of Kotsiamania takes place in Tetralofos, various feelings and emotions are spread all over the village. With the tabors and bagpipes first sound, pride and emotion overtake the attendees'. Recordings from second generation villagers, have shown love and nostalgia for the custom. A custom that had always been a great part of our ancestors' lives and will, for sure, continue having a great role in the newest generations, since their asseccion in it comes with a deep experienced way. We agree with the custom's registration in UNESCO's International Catalog of Cultural Inheritance.

The President of the Administrative Council

George Vasiliadis

ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΡΥΑΚΙΟΥ

1981

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282

ΤΚ 50100

Πληροφορίες

Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόγερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Από τα ήθη και έθιμα των Ποντίων και από τον λαϊκό τους πολιτισμό, ιδιαίτερο εθνογραφικό και δραματολογικό ενδιαφέρον παρουσιάζει το λαϊκό παραδοσιακό θέατρο, οι «Μωμόγεροι». Το έθιμο πραγματοποιούταν τις ημέρες του Δωδεκαημέρου μεταξύ Χριστουγέννων και Φώτων μόνον εντός του χωριού που το οργάνωνε. Στην παραλλαγή του εθίμου που αναπαριστά ο σύλλογός μας μετείχε ένας δωδεκαμελής όμιλος χορευτών, τον οποίο συνόδευαν πρόσωπα, όπως ο γέρος και η γραία, ο αστυνόμος, ο γιατρός, ο διβόλος και οι δύο νύφες. Ο θιάσος αυτός περιόδευε στο χωριό, επισκεπτόμενος κάθε ένα από τα σπίτια με τα μέλη του να χορεύουν και να υποδύονται τους παραπάνω ρόλους.

Το έθιμο των Μωμόγερων συνδέεται με το αρχαίο δράμα και οι ρίζες του ανάγονται στη λατρεία του θεού Διονύσου. Βασική ιδέα και σύμβολο του εθίμου είναι ο θάνατος και η ανάσταση, η αναγέννηση της φύσης. Γι αυτό τον λόγο και οι περισσότερες σχετικές τελετουργίες τοποθετούνται γύρω στο χειμερινό ηλιοστάσιο, τον Δεκέμβριο και τον Ιανουάριο.

Πυρήνας του θιάσου, στην περιοχή της Ματσούκας του Πόντου, ήταν ένα σοβαρό και πειθαρχημένο σύνολο δώδεκα ευσταθών φουστανελοφόρων με περικεφαλαίες, περιβολή που τους προσέδιδε μια ελληνοπρεπή όψη. Επιπλέον, η εμφάνιση των Μωμόγερων προδίδει μια διαρκή εθνική αντίσταση, μια προσδοκία για εθνεγερσία και ελευθερία του γένους. Ευνόητο λοιπόν ήταν να μην μπορεί να παρουσιαστεί σαν έθιμο από μόνο του, στον Τουρκοκρατούμενο Πόντο. Για το λόγο αυτό οι Πόντιοι παρουσίαζαν το έθιμο των Μωμόγερων ενδεδυμένο με ένα λαογραφικό μανδύα, τον οποίο αποτελούσαν τα υπόλοιπα μέλη του θιάσου. Η κωμική διάθεση του γέρου και της γριάς που διασκεδάζουν με τα καμώματά τους καθώς και ο ζαβολιάρης διάβολος προσδίδουν στο έθιμο σατυρικό χαρακτήρα, ο

οποίος αποκαλύπτεται ακόμη πιο έντονα στους διαλόγους του αστυνόμου και του γιατρού.

Οι αρχαιοελληνικές ρίζες του εθίμου διακρίνονται πέρα από την περιβολή των φουστανελοφόρων και στον τρόπο και το ύφος του χορού τους. Ο ρυθμός της μουσικής που παίζει το αγγείο ή η λύρα, είναι ρυθμός γρήγορος, κοφτός, πολεμικός. Η διάταξη της δωδεκαμελούς ομάδας είναι σε φάλαγγα άλλοτε πυκνή ή αραιή, μονή, διπλή ή τριπλή έχοντας σαν τρίτο τον αρχηγό. Η κίνηση των βημάτων της ομάδας, στο ρυθμό της μουσικής είναι ομοιόμορφη, άλλοτε γρήγορη ανάλαφρη σε πορεία, άλλοτε αργή, κινητική σε επίθεση μάχης, άλλοτε προς τα πίσω, αναδιάταξη και ξανά εμπρός, όλα ανάλογα με τα παραγγέλματα του αρχηγού, ο οποίος είναι ο επικεφαλής του χορού.

Το αρχαίο έθιμο των Μωμόερων έχει διασωθεί από τους προγόνους μας που το τελούσαν στον Πόντο και στη συνέχεια το μετέφεραν στην Ελλάδα. Είναι ιδιαίτερα δημοφιλές σε όλες τις ηλικίες καθώς είναι μια ευκαιρία να γιορτάσει και να γλεντήσει όλο το χωριό. Οι νοικοκυρές κάθε χρόνο ετοιμάζουν τα κεράσματά τους και περιμένουν τους Μωμόγερους να περάσουν από το σπίτι τους. Η ανυπομονησία τους μεγαλώνει καθώς ακούν από μακριά τους ήχους της λύρας και του αγγείου που συνοδεύουν το χορό τους. Με μεγαλύτερη λαχτάρα όμως αναμένουν τις ημέρες αυτές οι ίδιοι οι Μωμόγεροι, οι οποίοι είναι οι τελεστές του εθίμου. Με το χορό τους προσδίδουν στο χωριό εορταστική ατμόσφαιρα και φέρουν την χαρμόσυνη είδηση του ερχομού του Νέου Έτους.

Για το Δ.Σ.

Ο
Πρόεδρος

Αραπίδης Δημήτριος

ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΡΥΑΚΙΟΥ

1981

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282

TK 50100

Information

Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

From the manners and customs of Pontiacs and their popular culture, particularly ethnographic and dramatist interesting is the traditional folk theater, the "Momogeri". The custom was taking place on days of Twelve between Christmas and Epiphany only within the village who was organizing. In the variant of custom depicting Our association attended a twelve-member group of dancers, who accompanied persons, as the old man and the Graia, the police, the doctor, the devil and the two brides. The troupe that toured the village, visiting each one of the houses with members of the dancing and pretend the above roles.

The custom of Momogeria connected with the ancient drama and its roots back to the cult of Dionysus. Basic idea and symbol of the custom is death and resurrection, rebirth of nature. For this reason and more related rituals are placed around the winter solstice in December and January.

The core of the troupe, in the Matsoukas Pontus, was a serious and disciplined set of midnight stable foustaneloforon with helmets, dress them gave a ellinoprepi view. Moreover, the appearance of Momogeria betrays a lasting national resistance, an aspiration for national revolution and freedom of the genus. Understandably therefore was not to be presented as custom alone, the Turkish-Sea. For this reason, the stitches on the custom of Momogeria dressed with a mantle folklore, which were the other members of the troupe. The comical old man and the old woman having fun with their antics and the mischievous devil give the custom satirical character, who more strongly revealed in the dialogues of the police and the doctor.

The ancient roots of custom stand beyond the ordinary clothes foustaneloforon and the manner and style of the dance. The rhythm of the music played by the vessel or the lyre rate is fast, staccato, martial. The arrangement of the twelve teams are phalanx sometimes dense or sparse, single, double or triple as having third leader. The movement of the group of steps, the rhythm of the music is uneven, sometimes fast lighter in course, sometimes slow kinetics in combat attack, sometimes backwards, redeployment and forward again, all according to the precepts of the leader, who is the Head of dance.

The ancient custom of Momoeron been rescued from our ancestors who had assumed the Sea and then transported to Greece. It is especially popular with all ages as it is an opportunity to celebrate and have fun the whole village. Housewives annually prepare their cherries and await Momogeria go through their home. The impatience grows as listen remotely sounds of the lyre and the vessel accompanying the dance. With greater longing but expect these days themselves Momogeri, who are the operators of

the custom. With dance impart the village festive atmosphere and bring the good news of the coming of the New Year.

For the Board

The
President

Arapidis Dimitrios

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Πρώτη καταγραφή αναβίωσης του δρωμένου στον ελληνικό χώρο από τους πόντιους πρόσφυγες της κοινότητας Αλωνακίων το 1924. Συναισθηματική και ψυχική ανάγκη ώστε με την αναβίωσή του να αναγεννηθεί και να καρπίσει η καινούργια ζωή των προσφύγων. Ένα μυσταγωγικό έθιμο που από τα βάθη των αιώνων συνεχίζει να δίνει ελπίδα στους ανθρώπους, με τον ευετηριακό του χαρακτήρα, για το καλύτερο ξεκίνημα του αέναου κύκλου της ζωής (γέννηση – δημιουργία – παράγωγη – θάνατος) παραλληλισμένου με τον κύκλο της φύσης. Μια ισχυρή λαϊκή γιορτή, το δρώμενο αυτό, έχει φτάσει μέχρι τις μέρες μας από γενιά σε γενιά και πρέπει να διαφυλαχτεί η ιδιαιτερότητά του μέσα από καταγραφή και τεκμηρίωση ώστε να μην αλλοιωθεί και γίνει εμπορική του εκμετάλλευση. Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνές ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

ΑΛΩΝΑΚΙΑ ΚΟΖΑΝΗΣ 12/3/2015

ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΠΟΝΤΙΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ 3^{ΗΣ} ΓΕΝΙΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ Μ.Σ. "ΠΟΝΤΟΣ" ΑΛΩΝΑΚΙΩΝ

The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

The first written record of the revival of the festival in the Greek premises from the refugees of Pontus of the community of Alonakia was in 1924.

It expresses a deep emotional and psychological urge that through the revival of the festival the new life of the refugees will be reborn and will thrive. The festival, a highly symbolic and deeply mystagogistic custom with an uplifting nature, continues through the centuries to inspire and give hope to people for the best beginning of the perennial cycle of life (birth- creation- reproduction-death) as this is juxtaposed to the circle of nature.

A powerful public celebration, this festival, has reached our days passing from generation to generation and it is imperative that its unique character be officially recorded and documented so that it is safeguarded and it doesn't become degenerated and commercially exploited.

Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Alonakia Kozani 12/03/2015

LAZARIDIS THEODOROS
President M.S. PONTOS ALONAKIA
Pontius refugee 3rd generation.

«ΕΥΞΕΙΝΟΣ»

Δ.Δ ΣΚΗΤΗΣ – ΔΗΜΟΥ ΚΟΖΑΝΗΣ

ΤΗΛ.ΦΑΞ. 24610 91742

Τ.Κ. 50100 ΚΟΖΑΝΗ

ΣΚΗΤΗ 18/03/2015

Δ Η Λ Ω Σ Η

Το Δ.Σ. του Μορφωτικού Πολιτιστικού Συλλόγου Σκήτης συμφωνεί να εγγραφούν οι **ΜΩΜΟΓΕΡΟΙ** στο Διεθνή Κατάλογο «ΑΥΛΗΣ» Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO.

Για εμάς Μωμόγεροι είναι το βασικό σημείο ταυτότητας του χωρίου μας που έφεραν οι πρόγονοί μας από την πατρίδα. Ένα έθιμο που τηρείται εδώ και χρόνια με σεβασμό, μεράκι και ζωντάνια από νέα άτομα που κρατάνε τις ρίζες τους γερά στα χέρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΗΣ ΣΑΒΒΑΣ

EDUCATIONAL ASSOXIATION SKITIS

REF:134

«EFXEINOS»

MD SKITIS –MUNICIPALITY OF KOZANI

TEL.FAX. 2461091742

ZIP COD 50100 KOZANI

SKITI 03/18/2015

DECLARATION

The CULTURAL ASSOCIATION CLUB SKITIS agrees to register **MOMOGERIA** in the International Directory "AVLIS" Heritage of UNESCO.

For us MOMOGEROI is the key point of Identity of our village that brought our ancestors from home. A custom maintained for years with respect, passion and vitality of young people who keep their roots firmly in the hands.

BY PRICE

The PRESIDENT

Alexandridis Savvas

ΠΡΟΤΟΧΟΡΙΑ 26-03-2015

Το έθιμο των μωμόχερων είναι ένα πανάρχαιο πολιτιστικό γεγονός που εξακολουθεί να αναβιώνει με την εποχή μας.

Έχει την αρχή του στην αρχαϊκή εποχή (8^{ος} π.χ) δηλαδή πριν από τις Διονυσιακές τελετές με το Αθηναϊκό δράμα. Ο θεός της τέλεσής τους από τους αρχέγονους λαούς απέβλεπε στην ευδίωξη του παγωμένου χειμώνα με τον ερχομό της άνοιξης με της καρποφορίας της γης.

Στην εξειδικευμένη τους πορεία θεατροποιούνται με κωμικό με σατυρικό χαρακτήρα.

Μας βρίθει απόλυτα συγγραφέων η ανάδαση τους στον διεθνή κατάλογο της Ουνέσκο, ως ελληνική πολιτιστική κληρονομιά

Για το Δ.Σ

Ο ΠΡΟΤΟΧΟΡΙΑΣ

ΣΙΑΤΑΝΙΑ ΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΙ

PROTOCHORI 26-3-2015.

The tradition of the monogeria is an ancient cultural event which continues to be revived in our time.

It has its origin in the archaic times (8th B.C) before the DIONYSIAN ceremonies and the Athenian drama. The purpose of preparation of the primordial people sought to be expel of the cold winter and the start of spring and the fruitful land.

In their evolutionary path they became theatrical with comical and satirical features.

We therefore are fully agreed of the emergence of them at the International Directory of UNESCO as Greek heritage.

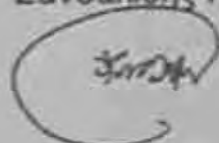
For the A.B.
the president

ΣΤΑΡΑΝΙΔΙΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ.

Λέγομαι Σανδαλίδης Γεώργιος και κατάγομαι από τα Κομνηνά. Η καταγωγή των παππούδων μου όμως είναι από τη Λιβερά Τραπεζούντας, ένα χωριό που όλοι οι κάτοικοι συμμετείχαν στο δρώμενο των Μωμόερων. Θυμάμαι έναν συγγενή μου, τον «Ταπαντζόγλη», με τι πάθος υποστήριζε το δρώμενο. Ακόμη και στην κηδεία του, τον συνόδευαν ντυμένοι Μωμόεροι. Νιώθω μεγάλη περηφάνια και συγκίνηση για την καταγωγή μου και χαίρομαι που είμαι κι εγώ κληρονόμος μιας τόσο μεγάλης παράδοσης. Θα ήθελα να εγγραφεί το δρώμενό μας στο Διεθνή Κατάλογο της Unesco για την Άυλη Πολιτιστική Κληρονομιά.

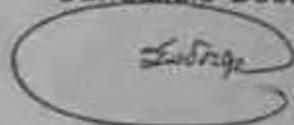
Σανδαλίδης Γεώργιος

Μέλος του Ποντιακού Πολιτιστικού Συλλόγου Κομνηνών

My name is Sandalidis Georgios and I am from Komnina. However, my grandfathers were born to Livera of Trapezounta, a village where all the residents were participating to the custom of Momoeria. I remember the passion of one of my relatives, called "Tapantzoglis", about Momoeria. Even to his funeral, he was accompanied by men dressed as "Momoeri". I feel very proud and touched by my origin and I am very glad that I'm an inheritor of such a big tradition. I certainly want the subscription of our custom to the International Directory of Intangible Heritage of Unesco.

Sandalidis Georgios

Member of the Pontian Cultural Association of Komnina

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι κάτοικοι του Δημοτικού Διαμερίσματος Ασβεστόπετρας του Δήμου Πτολεμαΐδας και ο πολιτιστικός σύλλογος Ασβεστόπετρας επιθυμούμε να εγγραφεί το δρώμενο των Μομογέρων (Κοτσιαμάνια) στον Διεθνή Κατάλογο της Αύλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ουνέσκο.

Κος Παγκαλίδης Γεώργιος (Πρόεδρος Δ.Δ. Ασβεστόπετρας)

Είναι κάτι πολύ δυνατό σαν συναίσθημα. Είμαι και εγώ ένας από τους παλιούς χορευτές του θιάσου και μάλιστα σαν αρχηγός την δεκαετία του 1960. Στο χωριό μας αναβίωνε ανήμερα την Πρωτοχρονιά και τα Φώτα. Συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε την παράδοση γιατί χωρίς κότσιαμαλάρ όπως τον αποκαλούμε τον χορό νομίζουμε πως Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Φώτα δεν έρχονται οι Μωμόγεροι ενώνουν όλο το χωριό τα πάντα ξεχνιούνται το δωδεκαήμερο αυτό.

Παγκαλίδης Γεώργιος

Αντωνίου Χαράλαμπος, πρόεδρος πολιτιστικού συλλόγου Ασβεστόπετρας

Το χωριό μας είναι μεικτό χωριό. Κατοικείται από εντόπιους γηγενείς και πρόσφυγες ποντίους, λίγους Μικρασιάτες και Θρακιώτες όπως και λίγες οικογένειες Βλάχων. Το έθιμο των Μομογέρων είναι πλέον παράδοση όλων μας. Το έθιμο αυτό που έφεραν οι πόντιοι πρόσφυγες από τον Μασσούκα του Πόντου ήταν κάτι μαγικό που αγάπησαν γρήγορα οι ντόπιοι κάτοικοι του χωριού και υπήρξε η αιτία να γνωρισθούν και να αγαπηθούν γρήγορα με τους πόντιους πρόσφυγες και να συμμετέχουν στο δρώμενο ξεπερνώντας μερικές φορές τους πόντιους. Εγώ δεν είμαι πόντιος όμως και συμμετέχω χορεύοντας στο δρώμενο και το θεωρώ όπως και όλοι οι κάτοικοι του χωριού σας πολιτιστική μας κληρονομιά πλέον.

Αντωνίου Χαράλαμπος

The undersigned residents of the Municipal District of Asvestopetra of the Municipality of Ptolemaida and the Cultural Association of Asvestopetra wish that the spectacle of Momoeri (Kotsiaman) will be register to the International Catalogue of Intangible Cultural Heritage of Unesco.

Mr. Pagalidis Georgios (President of Municipal District of Asvestopetra)

"It is something very strong as a feeling. I am also one of the old dancers of the theatre group and indeed I was the leader during the decade of 1960.

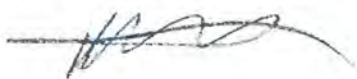
In my village the happening was reenact on the first day of the New Year and on the feast of Epiphany. We continue to support the tradition because without the "kochamanlar", as we call the dance, we believe that Christmas, New Year and Epiphany are not coming. Momoeri unite the entire village and we forget everything else during these 12 Festive days."

Pagalidis Georgios

Mr. Antoniou Charalambos, President of the Cultural Association of Asvestopetra

"Our village is a mixed village. It is inhabited by local indigenous and Greek refugees from Pontos, some refugees from Minor Asian and Thrace and a few families of Vlachs. The custom of Momoeri is now a tradition of all of us. This tradition that the Greek refugees from Matsouka of Pontos brought here, was something magical that the locals quickly loved and accepted. It was the main cause for the locals to love and embrace the Greek refugees from Pontos and to participate in the spectacle, sometimes overcoming the Greeks of Pontos themselves. I am not originating from Pontos but I also participate in the dance group during the spectacle and I consider it as my traditional heritage, as the rest of the villagers."

Antoniou Charalambos

ΠΟΝΤΙΑΚΟΣ & ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΡΥΟΧΩΡΙΟΥ «Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ»

Τ.Δ. ΚΑΡΥΟΧΩΡΙΟΥ • ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ

Τ.Κ. 502 00 • Π.Ε. ΚΟΖΑΝΗΣ

T&F: 2463051515

Web: www.prosfygas.gr

Email: info@prosfygas.gr

Info: Παντελής Σαββαΐδης

Mob: 6981885037

ΑΡ. ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ: 1008

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 14-03-2015

ΘΕΜΑ: Ένταξη του συλλόγου στην International List of Intangible Cultural Heritage

Με την παρούσα επιστολή σας κοινοποιούμε την αποδοχή εκ μέρους του συλλόγου μας να ενταχθούμε στην International List of Intangible Heritage για το δρώμενο των Μωμόγερων.

Ο σύλλογος μας αποτελεί θεματοφύλακα του δρώμενου των Μωμόγερων από την δεκαετία του 1930 μέχρι και σήμερα, γεγονός που τεκμηριώνεται με μελέτες, φωτογραφίες, βίντεο, μαρτυρίες.

Παραμένουμε στην διάθεση σας για οποιαδήποτε πληροφορία.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

ΣΟΦΙΑ ΚΑΘΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
Γενική Γραμματέας

ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΣΑΒΒΑΪΔΗΣ
Πρόεδρος

ΠΟΝΤΙΑΚΟΣ & ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΟΣ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΡΥΟΧΩΡΙΟΥ «Ο ΠΡΟΞΦΥΓΑΣ»

KARIOCHORI • MUNICIPALITY OF EORDAIA
P.C. 502 00 • KOZANI
T&F: (30) 2463051515
Web: www.prosfygas.gr
Email: info@prosfygas.gr
Info: Pantelis Savvaïdis
Mob: (30) 6981885037

Protocol Number: 1008
Date: 14-03-2015

Subject: Integration to International List of Intangible Cultural Heritage

With this letter we accepted the integration of Pontian & Asia Minor Society of Kariochori THE REFUGEE to International List of Intangible Cultural Heritage for the Momoyeroi.

Our association relives the folkloric dance Momoyeroi since 1930. We have videos, old photos, testimonials of old men, studies about Momoyeroi of Kariochori, etc.

We remain to your disposal for any information.

For the Council

SOFIA KATHAROPOYLOU
General Secretariat

PANTELIS SAVVAIDIS
President of the Council

ΔΗΛΩΣΗ

Ονομάζομαι Παντελής Σαββαΐδης. Γεννήθηκα το 1980. Είμαι Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ποντιακού και Μικρασιατικού Συλλόγου Καρυοχωρίου «Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ».

Είμαι χορευτής των Μωμόγερων από το 1994. Οι Μωμόγεροι αποτελούν στοιχείο της πολιτιστικής ταυτότητας του Καρυοχωρίου από τα πρώτα χρόνια της εγκατάστασης των προσφύγων (1918-1925) μέχρι σήμερα. Πρόκειται για λατρευτικές τελετές για την γονιμότητα της γης και το καλό του χρόνου που εξελίχθηκαν σήμερα σε ένα λαϊκό σατυρικό δρώμενο.

Παντελής Σαββαΐδης

STATEMENT

My name is Pantelis Savvaidis. I have born in 1980. I am President of the Council of Pontian & Minor Asia Society of Kariochori THE REFUGEE.

I am dancer and member of Momoyeroi since 1994. Momoyeroi are a part of cultural identity of Kariochori since the early years of the settlement of refugees in Kariochori (1918-1925). Momoyeroi are rites for the fertility of the earth and the good time that evolved today into a popular satirical event.

Pantelis Savvaidis

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Πτολεμαΐδα 27/3/2015

Αρ. Πρωτ.: 12307

Ταχ. Δ/ση : 25^{ης} Μαρτίου 15
Ταχ. Κωδ. : 50200 Πτολεμαΐδα
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 24633 50100
Fax : 2463 50150
E-mail : grdhmarxou@ptolemaida.gr

ΠΡΟΣ :

Τη Διεύθυνση της Άυλης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Της UNESCO

Αξιότιμοι κύριοι,

Το δρώμενο των Μωμό'ερων είναι ένα βασικό στοιχείο της πολιτισμικής ταυτότητας της περιοχής μας. Κάθε Δωδεκαήμερο οι προετοιμασίες είναι πυρετώδεις και οι κάτοικοι των χωριών (Ασβεστόπετρας, Καρνοχωρίου και Κομνηνών) που τελούν το δρώμενο πιστεύουν στην ευετηρία του.

Εμείς, ως Δήμος Εορδαίας, παρακολουθούμε το δρώμενο με συγκίνηση και σεβασμό. Θεωρούμε μείζονος σημασίας τόσο την καταγραφή, όσο και τη διαφύλαξη του δρωμένου και προτιθέμεθα να βοηθήσουμε προς αυτή την κατεύθυνση, ώστε να παραμείνει αναλλοίωτο και για τις επόμενες γενεές.

Ο Δήμαρχος Εορδαίας

Σάββας Ζαμανίδης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΕΟΡΔΑΙΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΑΡΧΟΥ

Πτολεμαΐδα 27/3/2015

Αρ. Πρωτ.: 12307

Ταχ. Δ/ση : 25^{ης} Μαρτίου 15
Ταχ. Κωδ. : 50200 Πτολεμαΐδα
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο : 24633 50100
Fax : 2463 50150
E-mail : grdlmarxou@ptolemaida.gr

ΠΡΟΣ :

The Office of Intangible Cultural Heritage
of UNESCO

Dear Sirs,

The custom of Momoeria is a basic element of the cultural identity of our area. Every "Dodekaemero", meaning from Christmas until Epiphany day, the residents of the villages Asvestopetra, Karyochori and Komnina are being prepared for the custom because they deeply believe in the fact that this would be for the good of the next year.

As Municipality of Eordaia, we watch the custom with emotion and respect. We believe in the significance of it and in the fact that it should be recorded by every mean. We intend to help for the record, in order to keep the custom alive for the next generations.

The Mayor of Eordaia
Savvas Zamanidis

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΟΖΑΝΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΔΗΜΑΡΧΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κοζάνη 28/3/2015
Αριθμ. Πρωτ.:

Ταχ.Δ/ση : Πλ. Νίκης 1
Ταχ.Κώδ : 50100
Τηλέφωνο : 24613-50310
FAX : 24610-27065
E-mail : gvalais@otenet.gr

Προς: Διεύθυνση Άυλης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
της Unesco

**ΘΕΜΑ: «ΕΓΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΤΗΣ
ΑΥΛΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ ΤΗΣ UNESCO ΜΕ ΤΟ ΕΘΙΜΟ
ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ»**

Σχετικά με την εγγραφή της Ελλάδας στο Διεθνές Ευρετήριο της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Unesco, ο Δήμος Κοζάνης θα ήθελε να βεβαιώσει ότι παρακολουθεί το λαογραφικό έθιμο των «Μωμόγερων» και ότι προτίθεται να βοηθήσει στη διαφύλαξή του (με καταγραφές, αρχεία, αναπαραστάσεις κ.λ.π.)

Ο Δήμαρχος Κοζάνης
Ελευθέριος Γιαννίδης

HELLENIC REPUBLIC
MUNICIPALITY OF KOZANI
NIKI' S SQUARE 1
KOZANI 50100

MAYOR' S OFFICE
INFORMATION: Dimitra Karayianni
TEL: 24613-50311
FAX: 24610-27065
E-MAIL: dhmos@kozanh.gr

Kozani, 28/3/2015

Num. Pr.:

To: The office of Intangible
Cultural Heritage of Unesco

SUBJECT: "Registration of Greece to the index of the Intangible Cultural Heritage of Unesco with the custom of Momoeri"

Concerning to the Registration of Greece to the index of the Intangible Cultural Heritage of Unesco, the Municipality of Kozani would like to confirm you that attends the folklore proceeding of "Momoeri" and have the intention to help to its preservation (by listings, archives, representations e.t.c.)

MAYOR OF KOZANI

ΕΛΕΦΘΕΡΙΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Από τη σκοπιά του λυράρη (κεμετζετζή) στο δρώμενο των Μωμόγερων αισθάνομαι βαθιά συγκίνηση, καθώς η μελωδία και το τραγούδι των Μωμόγερων συνοδεύουν με τη σειρά τους μια μακρόχρονη παράδοση.

Νοιώθω ιδιαίτερη χαρά όταν στο άκουσμα της λύρας, τόσο οι ίδιοι οι χορευτές, όσο και ο κόσμος που τους ακολουθεί, βιώνουν το δρώμενο χορεύοντας και τραγουδώντας για την αγάπη, το θάνατο και τις χαμένες μας πατρίδες.

Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνή ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Κοροσίδης Ιωάννης

The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

From the perspective of the lyre (kemetze) in the festival of Momogeria, I feel deeply moved as the melody and the lyrics go hand in hand and actually represent a long tradition.

I feel great pleasure, when with the sound of the lyre, I witness the dancers themselves and the people who follow them alike to experience the festival so lively as they dance and sing about love, death and the loss of our homeland.

Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Korosidis John

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Με το ξεκίνημα του χειμώνα, στα τέλη Οκτωβρίου εκείνα τα χρόνια, το βασικό θέμα συζήτησης και ενασχόλησης των κατοίκων του χωριού ήταν η προετοιμασία των Μωμόγερων. Οι παρέες των ανδρών προετοιμάζαν το σχήμα για την αναβίωση ενώ οι γυναίκες ασχολούνταν με την κατασκευή και επιδιόρθωση των φορεσιών και των εξαρτημάτων τους. Αρχές Δεκέμβρη και αφού είχαν οριστικοποιηθεί το θεατρικό και το χορευτικό τμήμα, ξεκινούσαν οι καθημερινές πρόβες με πλήρη εξοπλισμό. Το ενδιαφέρον, παρά τις μεγάλες απαιτήσεις των ρόλων και την αυστηρή πειθαρχία των χορευτών, ήταν μεγάλο γιατί η συμμετοχή κάποιου στο δρώμενο ως μέλος ήταν πολύ μεγάλη τιμή.

Αυτή είναι η πρώτη μου ανάμνηση από το έθιμο των Μωμόγερων το 1956 σε ηλικία 7 χρονών. Παρά το μεγάλο χρονικό διάστημα που το συγκεκριμένο δρώμενο σταμάτησε να γίνεται στο χωριό, λόγω της μετανάστευσης των νέων του και της δικτατορίας, είμαι πολύ χαρούμενος που μαζί με τις νέες γενιές που ακολούθησαν, καταφέραμε να το διατηρήσουμε στο πέρασμα του χρόνου, φτάνοντας σήμερα να το αναβιώνουμε κάθε χρόνο και να το μεταδίδουμε αναλλοίωτο στη νέα γενιά των Ποντίων.

Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνές ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Βασιλειάδης Νικόλαος

The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

Back in those years, in the begging of winter late October, the main topic among villagers was the preparation for Momogeria. The groups of men were preparing the pattern for the revival while the women were engaged in creating and modifying the costumes and their accessories. Early December and after the theater and dance group had been finalized, the daily dress rehearsals were beginning to take place. Interestingly enough despite the heavy demands of the role and the strict discipline required on behalf of the dancers, participation and excitement was great since taking part in such an event was considered a great honor.

This is my first memory of the custom of Momogeria in 1956, at the age of 7. Despite the long time that the festival stopped happening, on account of the dictatorship and the migration of young people, I am very happy and proud that with the new generation that followed we managed to preserve it over time. Today we relive the festival every year and we hope to pass it on intact to the future generations of Pontius.

Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Vasiliadis Nikolaos

Όνομα: Νικόλαος Κοκκινίδης
Καταγωγή: Τετραλόφος, Κοζάνη
Ιδιότητα: Μουσικός - Χορευτής έθιμου

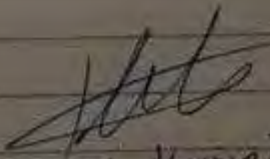
Για εμένα προσωπικά το έθιμο των
"Μομογεροί" - "Κοτσαμάνοι" είναι τρόπος ζωής δεν είναι
απλά ένα έθιμο το οποίο μας κληροδόσαν οι πρόγονοι
μας αλλά είναι η φυσική απόδειξη του Ποντιακού
πολιτισμού και της ποικίλης κουλτούρας με την
οποία μεγάλωσα εγώ και με την οποία θα μεγαλώσουν
τα παιδιά μου. Για αυτόν τον λόγο επιθυμώ
να εγγραφεί το έθιμο αυτό στο Διεθνές σύστημα
της αυθής πολιτιστικής κληρονομιάς.

Name: Nick Kokkinidis
Origin: Tetralofos, Kozani
Property: Musician - Dancer

NICK KOKKINIDIS

For me personally the custom of
"Momogeroi" - "Kotzamani" is a way of life it's not
only a custom that our ancestors delivered to us
but is a lively proof of the Pontian civilization
and culture by which i lived and grown up such as
I will do with my own children That's why I agree
to be registered to the international list of
intangible cultural heritage.

Nick Kokkinidis

Από τα πρώτα χρόνια που έχω αναμνήσεις από την ζωή μου θυμάμαι τις μέρες πριν τα Χριστούγεννα να υπάρχει στο σπίτι μια ανυπομονησία για το πότε θα φτάσει ήμερα που θα αναβιώσει το έθιμο των «Κοτσιαμάνων». Αργότερα στα εφηβικά μου χρόνια θυμάμαι τον διακαή πόθο που με κατείχε για να φορέσω την φουστανέλα και την περικεφαλαία και να γυρίσω χορεύοντας στα σοκάκια του χωριού. Ενήλικας πλέον όλο τον χρόνο περιμένω να φτάσουν αυτές οι μέρες και μαζί με τους συγχωριανούς, παίζοντας το αγγείο, να πράξω το χρέος μου στους προγόνους μου και να αναβιώσω το έθιμο αυτό στο χωριό μου όπως κάθε χρόνο. Για εμάς στον Τετράλοφο το έθιμο αυτό αποτελεί στοιχείο του εαυτού μας, κάτι που αν δεν το κάνουμε δεν θα μας πάει καλά ο χρόνος μας .

Ο θιασώτης και οργανοπαίκτης

στο έθιμο

Βασίλειος Φωλίνας

From the first time I have memories of my life, I remember, during the days before Christmas, my family being impatient for the revive of the custom of "Kotsiamania". Later in my teenage years I remember me yearning to wear the foustanella and the helmet and go dancing in the streets of the village. As an adult now, I am waiting for these days to come and along with other villagers to do my duty to my ancestors and to revive the custom, while playing the aggeio, as every year. For us in Tetralofo this custom is part of ourselves, it is something that if we do not do we will not have a good New Year.

The devotee and organist

of the custom

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Vasileios Folinas', written in a cursive style.

Vasileios Folinas

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Παίζοντας το Αγγείο μου και χορεύοντας οι χορευτές
αισθάνομαι μοναδικός στον κόσμο και πολύ περισσότερο με
αυτό το πανάρχαιο δρώμενο. Όταν πλησιάζουν οι ημέρες για
την αναβίωση αυτού του εθίμου δεν φεύγουμε από το χωριό μας
περιμένουμε με μεγάλη ανυπομονησία και αφού περάσουν
αυτές οι ημέρες περιμένουμε την επόμενη χρονιά.

Ο
Αιτών

Ματσαρίδης Τάσος

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

Playing my vase and dancing dancers feel unique in the world and much more with this ancient ritual. When approaching days to revive this custom not leave the village expect us eagerly and after passing these days expect next year.

The
Applicant

Matsaridis Tasos

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων σαν οργανοπαίκτης με κάνει περήφανο και ξεχωριστό είναι ένας χορός διαφορετικός από τους υπόλοιπους και για αυτό το λόγο είμαι πανευτυχής που παίζω την λύρα μου και χορεύουν και τραγουδάνε οι υπόλοιποι.

Ο
Αιτών

Παγκαλίδης Ηλίας

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron as organist makes me proud and special is a dance different from the rest and that is why I am delighted to play my lyre and dance and sing the rest.

**The
Applicant**

Pagkalidis Elias

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων μου έλεγε η γιαγιά μου όταν ήμουν μικρός ότι αυτό το δρώμενο είναι η ζωή μας όλη περισσότερο βέβαια για τους άντρες που συμμετέχουν αλλά και για εμάς να ετοιμάζουμε τα φαγητά και να τους περιμένουμε να έρθουν και στο δικό μας σπίτι να χορέψουν στην αυλή μας. Τώρα που έχω μεγαλώσει και εγώ κατάλαβα πόσο δίκαιο είχε η γιαγιά μου είναι ένα έθιμο που συμμετέχει όλος ο κόσμος.

Ο
Αιτών

Ευνόπουλος Παναγιώτης

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron told me my grandmother when I was little that this is happening all over our life course for men who participate and for us to prepare the foods and expect them to come in our house to dance in our yard. Now that I've grown up and I realized how right was my grandmother is a custom that involved everyone.

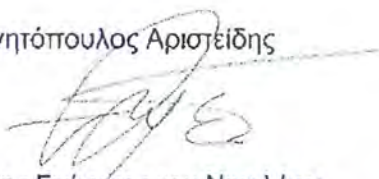
The
Applicant

Xynopoulou Panagiotis

Προσκυνητόπουλος Αριστείδης, κάτοικος Ασβεστόπετρας, αρχηγός χορευτικού συγκροτήματος Μωμογέρων Ασβεστόπετρας

Το θεωρώ το πιο σημαντικό από την πολιτιστική ποντιακή παράδοση. Τις ημέρες του 12ημέρου νομίζω πως βρίσκομαι στην γη του Πόντου. Χορεύοντας κρατώ την παράδοση μου αυτήν που φέρανε οι παππούδες μας από την Ματσούκα του Πόντου. Όταν αρχίζει ο χορός (Κοτσιαμαλάρ). Υπάρχει κάτι μέσα μου που δεν μπορεί να περιγραφεί με λέξεις ούτε να απαντηθεί το ερώτημα. Τι είναι; Το χορεύω. Γιατί είναι η παράδοση μου. Γιατί είμαι πόντιος.

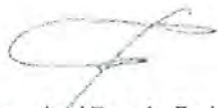
Προσκυνητόπουλος Αριστείδης

Γοτουχίδης Γεώργιος του Νικολάου

Ετοιμάζα με λαχτάρα και χαρά μεγάλη κρατώντας την παράδοση των προγόνων μου την στολή και το μασκάρεμα μου κάτι που σύμφωνα με την παράδοση δεν γνώριζε κανένας. Με τα κοτσιαμάνια βρισκόμουν στο Δρόμο και είχα την γοητεία να μην γνωρίζει κανείς ποιος είμαι έτσι το κάναμε τότε τον Πράγκαλη δεν τον ήξερε κανένας ούτε και αυτός αποκαλυπτόταν, μέχρι να τελειώσει η τελετή του δρώμενου φόβιζε το μασκάρεμα του. Πηδούσε και έτρεχε σαν τρελός γύρω από την νύφη.

Γοτουχίδης Γεώργιος

Βασιλειάδης Ανδρέας

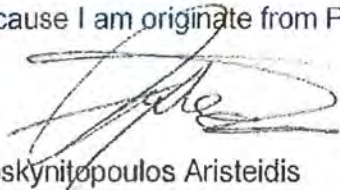
Βαθύ παραδοσιακό δρώμενο που σημαδεύει όλους όσους συμμετέχουν αφού εμένα με φωνάζουν γιατρό λόγω της συμμετοχής μου με την ιδιότητα της φιγούρας του γιατρού που με τους αστείσμούς του κάνει όλους να γελούν. Το Δωδεκαήμερο των Χριστουγέννων όπως όλοι οι χωριανοί θα βγουν οι Κοτσιαμάνοι στους δρόμους του χωριού τιμώντας την παράδοση. Για μένα είναι κάτι πολύ δυνατό και επειδή είμαι και γιατρός στο δρώμενο νομίζω ότι μέχρι να περπατώ θα ακολουθώ το καρναβάλι των Κοτσιαμάνων.

Βασιλειάδης Ανδρέας

Mr. Proskynitopoulos Aristeidis, resident of Asvestopetra, leader of the dance group of Momoeri of Asvestopetra.

"I consider it as the most important part of the tradition of the Culture of Pontos. During the days of New Year's Celebration, I think that I am in the land of Pontos. By dancing I am continuing the tradition that my grandfathers brought from Matsouka of Pontos. When the dance (Kotsiamalar) starts, there is something inside me that it cannot be described with words. And it cannot be answered the question: what is it? I am dancing because it is my tradition. Because I am originate from Pontos."

Proskynitopoulos Aristeidis

Mr. Gotouhidis Georgios

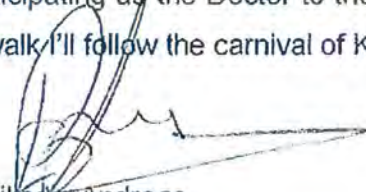
"I was preparing my costume and the masquerade with a great pleasure and excitement, and always in secretly, since it's a habit not to bring out the costume before the event, knowing that I was continuing the tradition that my ancestors brought. With the Kotsiaman I was in the street and I had the charm that no one knew who I was, that's how I was doing it at the time of Pragalis, and no one knew anyone and even he was not presenting himself before the end of the spectacle, scaring everyone around. He was jumping and running like a maniac around the bride."

Gotouhidis Georgios

Mr. Vasiliadis Andreas

"It's a deeply traditional spectacle which marks all those who participate. Imagine that they call me "doctor" due to my participation to the act as the doctor whose making everybody laugh with his acts. During the New Year's Celebration as all the villagers, the Kotsiaman will be out on the streets honoring the tradition. For me it's something very strong and because I am participating as the Doctor to the spectacle, I think that as long as I'll be able to walk I'll follow the carnival of Kotsiaman."

Vasiliadis Andreas

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Μεγάλωσα και γαλουχήθηκα από αμιγώς Ποντιακή οικογένεια, η οποία μου μεταλαμπάδευσε τα ήθη και τα έθιμα μας. Ένα από αυτά, ίσως το κορυφαίο και ιστορικότερο για μένα, είναι το δρώμενο των Μωμόγερων. Ακόμα και σήμερα, συμμετέχοντας ανελλιπώς ως χορευτής τα τελευταία 20 χρόνια, ανυπομονώ και λαχταρώ να έρθουν οι μέρες που το δρώμενο θα αναβιώσει, αισθάνομαι ιδιαίτερη την τιμή να συμμετέχω σε κάτι που μετέφεραν από την πατρίδα οι παππούδες μας και διατήρησαν στην Ελλάδα οι γονείς μας. Ευχή μου είναι και η νέα γενιά που ακολουθεί να μπορέσει να κρατήσει αυτό το δρώμενο ζωντανό και να συνεχίσει η αναβίωσή του από γενιά σε γενιά έτσι ώστε να μη σβήσει ποτέ. Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνή ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Με τιμή.

Θεοδωρίδης Ιωάννης

The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

Born and raised by a purely family of Pontius. I grew up to fully embrace our customs and traditions. One of these, perhaps the prime and most historical one for me, is the ritual of "Momogeroi". Even today, after having taken part regularly for the last 20 years, I still look forward to it and long for the days that our festival takes place. I feel great pride and honor to participate in something that our grandfathers brought back from the homelands and our parents managed to preserve in Greece. My wish is for the new generation that follows to be able to keep this ritual alive and to continue its revival every year from generation to generation so that it never ceases to exist. Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Yours faithfully.

Theodoridis Ioannis

ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Γεννήθηκα στα Αλωνάκια Κοζάνης και οι πρόγονοί μου κατάγονταν από τον Πόντο. Από μικρός θυμάμαι τους παππούδες και τις γιαγιάδες μου να μου μιλούν και να μου λένε ιστορίες για τα ήθη και τα έθιμα της αλησμόνητης πατρίδας μας, όπως έλεγαν τον Πόντο. Πέραν από τις πολλές ιστορίες που μου κινούσαν το ενδιαφέρον το μυαλό μου είχε μείνει σε ένα έθιμο ξεχωριστό. Το έθιμο των Μωμόγερων. Ένα έθιμο το οποίο από καταγραφές είναι ένα από τα αρχαιότερα που υπάρχουν ενώ είναι κατά τη γνώμη μου ένα από τα σημαντικότερα που έχουμε εμείς οι Πόντιοι.

Από τότε που ήμουν παιδί θυμάμαι τον εαυτό μου να τρέχω πίσω από τους χορευτές και το θίασο κάθε χειμώνα. Στη συνέχεια ήρθε η ώρα να μάθω το χορό αλλά και την ιστορία τους. Την πρώτη φορά που φόρεσα τη στολή του Μωμόγερου ένοιωσα κάτι πρωτόγνωρο, ήταν σαν να είχα πάνω μου ένα κομμάτι της ιστορίας των προγόνων μου.

Το δρώμενο των Μωμόγερων εκτός από ένας τρόπος επικοινωνίας, καθώς σε αυτό παραβρίσκεται και συμμετέχει όλο το χωριό ανταλλάσσοντας ευχές, και διασκέδασης είναι και τρόπος ζωής για εμάς. Το έφεραν οι παπούδες μας από τον Πόντο με μόνη απαίτηση να μην το αφήσουμε να χαθεί. Είναι ένα έθιμο που με εκφράζει και το οποίο όπως το πήρα από τους παππούδες και τους γονείς μου έτσι ακριβώς θα το μεταδώσω στα παιδιά μου.

Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνή ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

Με τιμή

Παπαγερίδης Γεώργιος

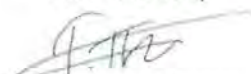
The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

I was born in Alonakia, Kozani and my ancestors recall originate from Pontus. From a young age my grandfathers and grandmothers talking to me and telling me stories about the ways and customs of our unforgettable homeland, as they used to refer to Pontus. A part from many stories that intrigued my mind was fixed on a custom so special; the custom of Momogeria. It is a festival which, from written records, is one of the oldest and in my opinion, most important custom we practice. Ever since I was a child, I can remember myself running behind the cast of actors and dancers every winter. Then, came a time when I had to learn the dance and its history. The first time I wore the costume of Momogeria, I experienced a newborn feeling; it was as if I had a part of my ancestor' history on me.

The festival of Momogeria is not only a way of communication as the whole village participates and gets actively involved exchanging greetings but also a way of life for us. Our grandfathers brought the festival from Pontus and kept it alive with only one requirement; not to let it perish. It is a custom which characterizes me and I proudly inherited from my grandparents and parents and I hope to deliver it intact to my offspring.

Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Your faithfully

Papageridis George

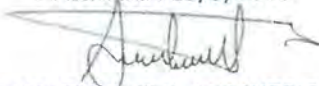
ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΝΑΡΧΑΙΟΥ ΔΡΩΜΕΝΟΥ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ.

Μωμόγεροι ή Μωμοέρια. Το δρώμενο των δρωμένων για όλους τους Πόντιους. Δρώμενο 2500 χρόνων με τεράστια σημασία και ιστορία στο παρελθόν, δυνατό παρόν και πιστεύω με υγιές μέλλον.

Τελετουργία για το δωδεκάημερο των Χριστουγέννων – Πρωτοχρονιάς – Φώτων που περιλαμβάνει την προ μηνός προετοιμασία (στολές – πρόβες), και εν συνεχεία με την αναβίωση του δρώμενου στο χωριό και τα γύρω χωριά με πλήθος κόσμου να συμμετέχει. Σημαντικό όπως η ιστορία μας, η γλώσσα μας και οι χοροί μας, και αναμφίβολα μέρος της ταυτότητας μας. Προσφέρει χαρά, γέλιο, σάτιρα και έχει ευετηριακό χαρακτήρα – για το καλό του χρόνου. Στην θέση που χορεύω σήμερα εγώ παλαιότερα χόρευε ο Πατέρας μου, και ποιο παλιά ο Παππούς μου και άλλοι πρόγονοι μου στον Πόντο. Στόχος μου είναι στην ίδια θέση να χορεύουν στο μέλλον τα παιδιά μου συνεχίζοντας το δρώμενο αυτό για τα επόμενα χρόνια. Ως Αρχηγός των Μωμόγερων στα Αλωνάκια Κοζάνης είμαι πολύ περήφανος που αναβιώνουμε και συνεχίζουμε το δρώμενο από το 1924, και θα παλέψω με όλες μου τις δυνάμεις για την διατήρηση και συνέχιση του.

Γι' αυτό το λόγο συμφωνώ και ζητώ να εγγραφεί το δρώμενο στο διεθνή ευρετήριο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της UNESCO.

ΑΛΩΝΑΚΙΑ 15/3/2015

ΠΑΠΑΓΕΡΙΔΗΣ Κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΜΩΜΟΓΕΡΩΝ

The revival of the ancient old festival of "Momogeroi".

"Momogeroi" or "Momogeria". The most important festival for all refugees from Pontus. It is a festival of 2500 years of great importance and history in the past, present and I believe with a healthy future.

It is a ritual for the twelve days of Christmas-New Year-Epiphany comprising of a month's preparation (costumes-rehearsals), followed by the revival of the happening in the village and surrounding villages with many people to participate.

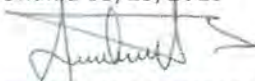
Important as our history, our language and our dances, an undoubtedly part of our identity, it offers joy, laughter, satire as it uplifts our soul-for the good time.

At the place where I dance now, my father used to dance before me and my grandfather before him and further back in time my ancestors in Pontus. My goal is for my children to dance at the same place in the future continuing our family tradition and keeping the festival alive for future generation.

As leader dancer of Momogeria in Alonakia Kozani I am very proud to revive and continue the festival since 1924 and I will fight with all my strength for its preservation and continuation for future generation.

Therefore, I consent and ask that the festival be recorded in the International List of Intangible Cultural Heritage of UNESCO.

Alonakia 03/15/2015

PAPAGERIDIS K. DIMITRIOS
Leader dancer of Momogeria

ΔΗΛΩΣΗ

Ονομάζομαι Παύλος Σταματίδης. Γεννήθηκα το 1983. Είμαι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ποντιακού και Μικρασιατικού Συλλόγου Καρυσχωρίου «Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ».

Είμαι χορευτής των Μωμόγερων από το 1997. Επίσης έχω υποδυθεί τον Πράγκαλο. Πρόκειται για ένα σατυρικό δρώμενο.

.....
Παύλος Σταματίδης

STATEMENT

My name is Paulos Stamatidis. I have born in 1983. I am member of the Council of Pontian & Minor Asia Society of Kariochori THE REFUGEE.

I am dancer and member of Momoyeroi since 1997. Also i impersonate the Pragkalos (Maybe ancient god Panas, for others a figure of devil). Momoyeroi are a popular satirical event.

.....
Paulos Stamatidis

ΔΗΛΩΣΗ

Ονομάζομαι Λευτέρης Καραϊσκος. Γεννήθηκα το 1987. Είμαι μέλος του Ποντιακού και Μικρασιατικού Συλλόγου Καρυχωρίου «Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ».

Είμαι χορευτής των Μωμόγερων από το 2007. Επίσης έχω υποδυθεί τη νύφη (Περσεφόνη). Πρόκειται για ένα έθιμο για το καλό του χρόνου. Χορεύουμε σε όλα τα σπίτια του χωριού.

.....
Λευτέρης Καραϊσκος

STATEMENT

My name is Leuteris Karaiskos. I have born in 1987. I am member of Pontian & Minor Asia Society of Kariochori THE REFUGEE.

I am dancer and member of Momoyeroi since 2007. Also i impersonate the bride (Persephone). Momoyeroi are for the good of the new year. We dance to every house of the village.

.....
Leuteris Karaiskos

Το έθιμο των «Μωμό'ερων» ή των «Κοτσαμάνων», όπως λέγεται στο χωριό μας (Τετράλοφος Κοζάνης), είναι ένα αρχαίο είδος λαϊκού θεάτρου, που λαμβάνει χώρα στην ύπαιθρο, στους δρόμους και συμμετέχουν σε αυτό, εκτός από την ομάδα του θιάσου, και όλοι οι θεατές που το παρακολουθούν. Πέραν του ψυχαγωγικού χαρακτήρα του, ο κύριος σκοπός του είναι ο εξαγνισμός της νέας χρονιάς, έτσι ώστε αυτή να είναι «καλή», «γόνιμη», «τυχερή», «ευτυχισμένη», «επιτυχημένη» κατά κάποιον τρόπο, και ο αποχαιρετισμός της παλιάς χρονιάς που φεύγει.

Σε μας (πόντιοι 4^{ης} και πλέον γενιάς) μεταδόθηκε όσο αυθεντικά μπορούσε μέσα από το πέρασμα των αιώνων από τους προγόνους μας, και προσωπικά θεωρώ χρέος μου την διατήρηση, αναβίωση και συνέχιση του, ως κάτι μαγικό και ανεξήγητο, που σε διακατέχει την περίοδο του Δωδεκαημέρου.

Πιλαλίδης Κωνσταντίνος

Αγρονόμος και Τοπογράφος

Μηχανικός Α.Π.Θ.

The custom "Momo'eroi" or "Kotsamania", as it is called in our village (Tetralofos, Kozani), is an ancient kind of folk theater, which takes place in the countryside, in the streets and all the people that are watching it can take part in it, apart from the group of the troupe. Besides entertaining, its main purpose is the purification of the New Year, so that it would be "good", "fruitful", "lucky", "happy" and "successful" in some way, and the farewell of the old year that goes.

Our ancestors bequeathed this custom to us (nowadays, Pontians of 4th generation and further) in the most authentic way they could through the centuries, and I personally consider as my duty to preserve, revive and retain this custom as something magical and inexplicable, which is dominant during the Twelve Days from Christmas Day to 6th of January.

Pilalidis Konstantinos

Rural and Surveying Engineer

Aristotle University of Thessaloniki

Στην περίπτωση μου ο κανόνας επιβεβαιώνεται! Τόσο το γεωπολιτικό όσο και το κοινωνικό-οικονομικό περιβάλλον που μεγάλωσα διαμόρφωσαν τον χαρακτήρα μου.

Είμαι Πόντιος τρίτης γενιάς, απόγονος οικογένειας προσφύγων ποντιακής καταγωγής, μεγάλωσα δε σε δυσκολίες τις οποίες όμως πολλές φορές ξεπερνούσα με τη συμμετοχή μου στην προσπάθεια διαφύλαξης και συνέχισης των εθίμων και των παραδόσεων των προγόνων μου.

Κατά τη διάρκεια των Χριστιανικών εορτών του 12ημέρου από τα Χριστούγεννα μέχρι τα Θεοφάνεια, στη Λιβερά του Πόντου έβγαιναν τα Μωμοέρια (Κοτσιαμάν για τους Λιβερίτες). Ήταν για αυτούς κορυφαία και μαγική εκδήλωση με θρησκευτικό χαρακτήρα. Το ίδιο κορυφαία εκδήλωση ήταν και είναι και για τους κατοίκους του Τετραλόφου Ν.Κοζάνης.

Θυμάμαι τη μαζική συμμετοχή των συγχωριανών μου για την προετοιμασία των στολών των συμμετεχόντων στο δρώμενο. Κάποιοι έραβαν τις φουστανέλες, κάποιοι κατασκεύαζαν τις περικεφαλαίες, κάποιοι στόλιζαν τα γιλέκα, άλλοι ετοίμαζαν το νυφικό, άλλοι τα ρούχα του γέροντα και πάει λέγοντας. Όλα ήταν μαγικά και τελετουργικά.

Το ντύσιμο του Κοτσιαμάνου σε κάθε σπίτι ήταν μια ιεροτελεστία. Όλα έπρεπε να γίνουν τέλεια. Πρώτο λόγο είχε ο αρχηγός της οικογένειας. Το ντύσιμο συνοδευόταν με τραγούδι και μουσική από αγγείο ή και με λύρα ή μόνο με τραγούδι εφ'όσον έλειπε το μουσικό όργανο. Αυτή τη διαδικασία την έζησα για πολλά χρόνια. Ήταν ιδιαίτερη στιγμή για μένα τότε ως Κοτσιαμάνος, σήμερα ως έχων την πρωτοκαθεδρία ντύνοντας τον γιό μου.

Αυτό το κατ'επανάληψη σκηνικό είχε και έχει ευετηριακό και γονιμικό χαρακτήρα και μέσα σε όλη αυτή τη διαδικασία θυμάμαι τον πατέρα μου να λέει:

*«Αυτό το έθιμο έρχεται από πολύ μακριά,
έτσι το έκανε και ο πατέρας μου,
έτσι το έκανε και ο παππούς μου,
έτσι το έκανε και ο προπάππους μου στη Λιβερά του Πόντου
και για να πάει λίγο μακρύτερα πρέπει και εσύ
να το διατηρήσεις και να το συνεχίσεις».*

Βαρύ το φορτίο. Η κληρονομιά μεγάλη! Η παράδοση, ο πολιτισμός έπρεπε να διαφυλαχτούν και να συνεχιστούν.

Η βιωματική μου σχέση με το δρώμενο δεν μου επιτρέπει να εφησυχάσω. Πιστεύω ότι έκανα το καθήκον μου. Πρωταγωνίστησα και διαφύλαξα το έθιμο μαζί με άλλους χωριανούς μου και μάλιστα σε περιόδους δύσκολες από κάθε άποψη, για μένα και για την μικρή κοινωνία του χωριού μου.

Νιώθω δε πολύ ικανοποιημένος γιατί τα παιδιά μου συμμετέχουν στην προσπάθεια διατήρησης, διαφύλαξης και και συνέχισης του δρώμενου. Είμαι σίγουρος ότι το ίδιο θα κάνουν και τα εγγόνια μου.

Σήμερα συμμετέχω ως συνοδός, παρέχοντας κάθε δυνατή βοήθεια και στήριξη στο Σύλλογο του χωριού μου. Όπως γίνεται αντιληπτό, όσο οι νέοι ασχολούνται με την παράδοση, αυτό το έθιμο πηγαίνει πολύ μακρύτερα. Η δε μαζική συμμετοχή του κόσμου στο δρώμενο το καθιστά βαθύτατα λαϊκό που διαμορφώνει έναν κοινωνικό ιστό αλληλεγγύης, συνύπαρξης και πίστης για ένα ελπιδοφόρο μέλλον του Ποντιακού Ελληνισμού, εντός και εκτός συνόρων του Ελλαδικού χώρου.

Με σεβασμό στη μνήμη

Νίκος Πιλαλίδης

In my case the rule is confirmed! My character has been carved out by both the geopolitical and socio-economic environment that I grew up in.

I am a third generation Pontian Greek, descendant of a Pontian refugee family, growing up with difficulties which I managed many times to overcome by participating in an effort to preserve and augment the customs and traditions of my ancestors.

During the 12 day Christian Holidays from Christmas day until Epiphany in the region of Livera in Pontus, the custom of Momoeria (Μωμοέρια) or Kotsiaman (Κοτσιαμάν) for the people of Livera, was revived. For them it was a summital and enchanting event based on religious traditions. For the residents of Tetralofos in the county of Kozani, it is still a summital event of great importance.

I remember the massive participation of my fellow villagers to prepare the uniforms of the partakers for the event. Some sewed the fustanellas, some manufactured the helmets, some embellished the vets, others were preparing the wedding dress, others the clothes of the old man and so on. Everything was magical and ritualistic.

The dressing of the Kotsiamanos in every home was a rite. Everything had to be perfect. The decisions were made by the breadwinner of the family. The dressing process was accompanied by singing and music from aggeio or lyra or simply by plain singing if there wasn't a musical instrument. I have been part of this process for many years. It was a special moment for me then as a Kotsiamanos, and today as having the primacy of dressing my son.

This repetitive event used to be (and still is) based on the wishes for a blessed and fertile forthcoming year. Throughout the process I recall my father's saying:

'This custom came to us from far away.
This is how my father did it,
This is how my grandfather did it,
This is how my great grandfather did it in Livera
and in order for it to go even further
this is how you must preserve and carry it on'.

A heavy burden. An enormous heritage! Our tradition, our customs had to be protected, preserved and continued.
My experiential bond with the event does not permit my complacency.

I think I did my duty. I starred in and preserved the tradition with my other villagers, even in difficult times by many aspects both for me and for the small community of my village. Furthermore, I feel very satisfied because my kids are involved in the conservation efforts for the preservation and continuation of the event. I am sure that the tradition will also be held by my grandchildren.

Today I participate as a companion, providing all possible assistance and support to the Association of my village. As can be seen, as long as new generations become involved with tradition, this custom goes much farther. And the massive participation of the people in the ritual makes it deeply popular, hence forming a social solidarity tissue, a tissue of coexistence and loyalty for a promising future of Pontian Hellenism, both within and outside the borders of Greece.

With honor and respect to tradition,

Nikos Pilalidis

Τα Κοτσιαμάνια αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής μου, από τα προσχολικά μου χρόνια ακόμη. Προερχόμενος από μία οικογένεια με έντονη συμμετοχή στο δρώμενο, από τα πρώτα χρόνια της τέλεσής του στον ελλαδικό χώρο, δε θα μπορούσα να μην έχω και εγώ ενεργό ρόλο και να το αγαπήσω. Η συμμετοχή στο έθιμο αποτελεί, βέβαια και υποχρέωση προς τους κατοίκους του χωριού μου, οι οποίοι με λαχτάρα, αγάπη και ομόνοια, κάθε χρόνο, υποδέχονται στα σπίτια τους τους Μωμόερους (ή Κοτσιαμάνους), που με τη σειρά τους θα ανταποδώσουν τη φιλοξενία φέρνοντας καλή χρονιά, καλή σοδιά και υγεία στο σπιτονοικοκύρη και την οικογένειά του. Έχοντας αναμνήσεις και εικόνες συμμετοχής στο έθιμο από πολύ μικρή ηλικία (στην αρχή ακολουθώντας το θίασο, αργότερα συμμετέχοντας και τα τελευταία δέκα χρόνια, περίπου, ως αρχηγός του χορευτικού τμήματος), θεωρώ ιερό καθήκον μου, να συνδράμω με όλες τις δυνάμεις μου, στη διατήρηση και συνέχιση του δρώμενου, μεταλαμπαδεύοντας στις επόμενες γενιές γνώσεις και εμπειρίες δύο και πλέον δεκαετιών. Τα Κοτσιαμάνια ή Μωμόγεροι αποτέλεσαν και θα αποτελέσουν το κοινό σημείο αναφοράς όλων των προηγούμενων και επόμενων γενεών του Τετραλόφου και ως τέτοιο οφείλουμε να το προστατεύσουμε από οποιαδήποτε διαστρέβλωση ή αλλοίωσή του.

Πιλαλίδης Ιωάννης

Νυν αρχηγός Κοτσιαμάνων Τετραλόφου

Since my early childhood, Kotsamania have always been a part of my life. Born and bred in a family which intensely participated in the custom, from the very early years of its revival in Greece, I could not avoid loving it. Being part of Kotsamania is also an obligation towards the inhabitants of my village. Each year, these people welcome Kotsamania (or Momoers) in their homes with love and anticipation. In return, Momoers will wish for health, joy, a good yield and a happy new year to the family. Considering the fact that I have been participating and witnessing the custom for the last 28 years (I have been the leader of the group since 2005 and dancing since 1996), I made my duty to assist, for all one is worth, to the maintenance and continuation of Kotsamania, by inspiring and diffusing learning and experiences. Momoers or Kotsamania have always been a landmark in the lives of previous and rising generations of Tetralofos and it is our obligation to preserve them original and invariable.

John Pilalidis

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'John Pilalidis', written in a cursive style.

Current Leader of Kotsamania Tetralofos

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων, Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων με κάνει περήφανο και φέρω μεγάλη ευθηνή γιατί πρέπει να διατηρήσουμε αυτό το έθιμο όπως μας το μετέφεραν από τον Πόντο οι προγονοί μας. Πιστεύω ότι εδώ στο χωριό μας Άγιο Δημήτριο Κοζάνης όπως μου έχουν πει οι μεγαλύτεροι μου ότι δεν έχει σταματήσει καμία χρόνια να αναβιώνει αυτό το έθιμο ακόμη και επί δικτατορίας έτσι πιστεύω ότι για πολλά ακόμη έτη θα συνεχίσουμε αυτό το δρώμενο αφού ο σύλλογος μας έχει δημιουργήσει και τμήμα μικρό για παιδιά από ηλικία 6 ετών έως 17 ετών. Είμαι 45 ετών και περιμένω αυτές τις ημέρες σαν μικρό παιδί φανταστείτε αυτά τα παιδιά πώς περιμένουν αυτό το έθιμο.

Ο
Αιτών

Κουσαλίδης Θεόδωρος

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron makes me proud and bring great inexpensive because we have to maintain this tradition as we carried it from Pontus our ancestors. I believe that here in our village Saint Dimitrios Kozani as I have told my older that has not stopped any years to revive this custom even for dictatorship so I think for many 'years will continue this happening since our club has created and small section for children from the age of 6 to 17 years. I am 45 years old and I expect these days like a child imagine how these children expect this custom.

The
Applicant

Kousalidis Theodore

ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΡΥΑΚΙΟΥ

1981

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282

ΤΚ 50100

Πληροφορίες

Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων το περιμένω όλη την χρονιά πως και πως διότι είναι ένα δρώμενο που ζωντανεύει μνήμες από τους μεγαλύτερους σε ηλικία και ελπίδα από τους νεότερους γενικότερα ζωντανεύει το χωριό μας και εμάς. Όταν ήμουν μικρό παιδί το θυμάμαι να τρέχω από πίσω από τους χορευτές και τελειώνοντας να χορεύω μόνος μου στο σπίτι και να περιμένω να μεγαλώσω να συμμετέχω και εγώ σε αυτό το υπέροχο Δρώμενο αυτή η στιγμή έφτασε και πλέον νιώθω υπερηφάνεια και μεγάλοι ευθύνη. Το δωδεκάημερο αυτό που έρχεται βρίσκομαι στην πιο ευχαριστεί διάθεση διότι συνεχίζουμε αυτό που μας έμαθαν οι πρόγονοι μας.

Ο
Αιτών

Παναγιώτης Ιωσηφίδης

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron wait it throughout that year and that it is an event that brings memories of the oldest and hope of the youngest general animates our village and us. When I was a young child I remember running from behind the dancers and ending dancing alone in her home and can not wait to grow up to participate myself in this wonderful Happening this moment arrived and now I feel great pride and responsibility. The twelve days what comes I am most grateful mood because we continue what we learned our ancestors.

The
Applicant

Panagiotis Iosifides

ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ - ΡΥΑΚΙΟΥ

1981

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282

ΤΚ 50100

Πληροφορίες

Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων νιώθω περήφανος που έχω γεννηθεί και μεγάλωσα στον Άγιο Δημήτριο Κοζάνης και έμαθα αυτό το έθιμο από τους μεγαλύτερους μου. Είμαι πολύ τυχερός που είμαι χορευτής σε αυτό το ξεχωριστό δρώμενο. Είναι μία ξεχωριστή στιγμή όταν φοράς την φορεσιά ενός Μωμόγεροι υπερηφάνεια που σε παρακολουθούν οι υπόλοιποι.

Ο
Αιτών

Πουαρίδης Κωνίνοσ

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron I feel proud that I was born and raised in St. Dimitrios, Kozani and learned this custom from my older. I am very lucky to be a dancer in this special event. It's a special moment when wearing the costume of a Momogeri pride in watching the rest.

The
Applicant

Pouaridis Kon \ nos

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Εγώ έχω τον ρόλο του «κακού» κάνοντας τον Διάβολο είναι ένας ρόλος ξεχωριστός πειράζω τον κόσμο ανακατεύω τα σπίτια βγάζοντας πράγματα από τις θέσεις που τις έχει ο νοικοκύρης. Πολύ απλά κάνω ότι θέλω εγώ χωρίς να επηρεάζω τους 12 χορευτές.

Ο
Αιτών

Ποσινακίδης Δημήτριος

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

I have the role of "evil" by the Devil is a role separate tease the world mix homes field starting things from the positions of the landlord has. Quite simply I do that I want without affecting the 12 dancers.

The
Applicant

Posinakidis Dimitrios

Ταχ. Δνση Άγιος Δημήτριος ΤΘ 282
ΤΚ 50100
Πληροφορίες
Αραπίδης Δημήτριος τηλ. 6973073664

ΠΡΟΣ: UNESCO

Το έθιμο των Μωμόερων. Άγιος Δημήτριος Κοζάνη.

Το έθιμο των Μωμόερων με κάνει περήφανο και φέρω μεγάλη ευθηνή διότι είμαι και στο συμβούλιο του συλλόγου και πρέπει να ήμαστε οι συνεχιστές αυτού του εθίμου πιστεύω πώς σαν νέοι το κρατάμε πολύ ψηλά αυτό το δρώμενο και το διαφημίζουμε περισσότερο τα λόγια που ακούμε από τους μεγαλύτερους είναι υπέροχα και αυτό μας κάνει πιο δυνατούς να συνεχίσουμε να κρατάμε την παράδοση μας.

Ο
Αιτών

Κουσαλίδης Στέφανος

Tach.Dnsi Agios Dimitrios PO Box 282
TK 50100
Information
Arapidis Dimitrios Tel. 6973073664

TO: UNESCO

The custom of Momoeron. Agios Dimitrios Kozani.

The custom of Momoeron makes me proud and bring great inexpensive because I'm on the board of the club and should we followers of this custom I like how young we keep very high this happening and advertise more words we hear from greater wonderful and it makes us stronger to continue to keep our tradition.

The
Applicant

Kousalidis Stefanos

Λέγομαι Κατωτικίδης Ηλίας και κατάγομαι από τα Κομνηνά Πτολεμαΐδας. Όσο θυμάμαι τον εαυτό μου, περιμέναμε τις μέρες του Δωδεκαημέρου για να συμμετέχουμε στο δρώμενο των Μωμόερων. Το έθιμο αυτό είναι βαθιά ριζωμένο στο χωριό μας. Είναι, θα έλεγα ένα πολύ βασικό στοιχείο της ταυτότητάς μας και της πολιτιστικής κληρονομιάς των Ελλήνων του Πόντου. Συμφωνώ στο να εγγραφεί στο Διεθνή κατάλογο της άυλης πολιτιστικής κληρονομιάς της Unesco.

Ηλίας Κατωτικίδης

Πρ. μέλος του Δ.Σ. του Ποντιακού Πολιτιστικού Συλλόγου Κομνηνών

My name is Katotikidis Helias and I am from the village "Komnina" of Ptolemaida. As far I remember myself, we were waiting the twelve days from Christmas until Epiphany, in order to participate to the custom of "Momoeria". This custom has deep roots to our village. I would say that this is a basic element of our identity and of the cultural heritage of Pontian Greeks. I agree that "Momoeria" should be written to the International Directory of Unesco, as an intangible heritage of Greece.

Helias Katotikidis

Ex member of administration of Pontian Cultural Association of Komnina

Ως μέλος του συλλόγου αλλά και της Διοίκησης, έχω ζήσει από κοντά τη διοργάνωση του εθίμου, αλλά και την αγωνία μέχρι να έρθει η ώρα να βγουν οι Μωμόεροι στους δρόμους του χωριού μας. Είμαι πολύ περήφανος για το δρώμενο αυτό και για το ότι ήρθε μέχρι τις μέρες μας, παρά τις δυσκολίες που πέρασε. Η εγγραφή του στο Διεθνή Κατάλογο της Unesco ως στοιχείο της άυλης πολιτιστικής μας κληρονομιάς με βρίσκει απολύτως σύμφωνο, γιατί αυτό είναι το μοναδικό δρώμενο που μας ενώνει με τους προγόνους και την ιστορία μας.

Σανξαρίδης Ιορδάνης

Μέλος του Ποντιακού Πολιτιστικού Συλλόγου Κομνηνών

As a member of our cultural association, I have seen the custom too close and I felt all the stress until Momoeria would go out, to the streets of our village. I'm very proud because this custom survived until today, although there were difficult times. I am completely in agreement with the subscription to the International Catalogue of Intangible Heritage of Unesco, because this is the only custom that join us with our ancestors and with our history.

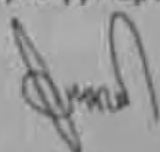
Sanxaridis Jordanis

Member of the Pontian Cultural Association of Komnina

Τα Μωμοέρια είναι ένα πανάρχαιο δρώμενο που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας και έχουμε χρέος να το διατηρήσουμε και να το μεταδώσουμε στις επόμενες γενιές. Είναι ένα έθιμο που χαρακτηρίζει απόλυτα το χωριό μας, καθώς όλοι οι κάτοικοι περιμένουν πως και πως τις μέρες που θα βγουν οι Μωμόεροι στους δρόμους και θα περάσουν από σπίτι σε σπίτι. Συμφωνώ ότι είναι πολιτιστική κληρονομιά μας και ότι πρέπει να εγγραφεί στο Διεθνή Κατάλογο της Unesco.

Θεοδωρίδης Περικλής

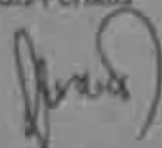

Μέλος Δ.Σ. Φυσιολατρικού Ομίλου Κομνηνών

Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων του Συλλόγου

"Momoeria" is an ancient custom that we have inherited from our grandfathers and we have the debt to preserve it and pass it to the next generations. It is a custom that marks our village, as we wait every year the days Momoeria will go through the village, from house to house. I agree that this is our cultural heritage and it must be written to the international Catalogue of Unesco.

Theodoridis Periklis

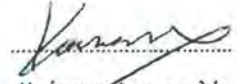
Member of the Administration of "friends of nature" association of Komnina

Public Relationship of the Association

ΔΗΛΩΣΗ

Ονομάζομαι Χρήστος Κουτουκλέρ. Γεννήθηκα το 1945. Ήμουν Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Ποντιακού και Μικρασιατικού Συλλόγου Καρυοχωρίου «Ο ΠΡΟΣΦΥΓΑΣ».

Ήμουν χορευτής των Μωμόγερων μέχρι το 1982 και χοροδιδάσκαλος μέχρι το 1995. Επίσης κατασκεύασα στολές και καπέλα.

Χρήστος Κουτουκλέρ

STATEMENT

My name is Christos Koutoukler. I have born in 1945. I was President of the Council of Pontian & Minor Asia Society of Kariochori THE REFUGEE for many years.

I was dancer and member of Momoyeroi until 1982 and teacher of the Momoyeroi dance until 1995. Also I was designed and manufactured the uniforms of Momoyeroi and their hats.

Christos Koutoukler

Ονομάζομαι Φωλίνα Ζαχαρούλα και είμαι κάτοικος του Τετραλόφου Κοζάνης. Στο χωριό μας κάθε χρόνο αναβιώνει την περίοδο του δωδεκαήμερου των Χριστουγέννων το έθιμο των «Κοτσιαμάνων»

Για έμενα δεν είναι απλά μια αναβίωση ενός εθίμου που έφεραν οι παππούδες μας από τις χαμένες πατρίδες του Πόντου. Είναι βίωμα και επιτακτική ανάγκη να το διατηρήσουμε, να το διαφυλάξουμε και να το παραδώσουμε στις επόμενες γενιές αναλλοίωτο, γιατί είναι η πολιτιστική μας κληρονομιά που μας άφησαν οι πρόγονοι μας.

Κάθε χρόνο η προσμονή για την αναβίωση του εθίμου είναι μεγάλη. Τα συναισθήματα που με διακατέχουν είναι δύσκολο να περιγραφούν. Με το πρώτο τραγούδι που θα ακουστεί, με τον πρώτο ήχο του αγγείου η συγκίνηση, η νοσταλγία ,αλλά και η περηφάνια γι αυτό που καταφέραμε να κρατήσουμε τόσα χρόνια περισσεύουν. Αλλά και μια υπόσχεση στον εαυτό μας και στους προγόνους μας ότι δεν θα το αφήσουμε να φθαρεί και να χαθεί με τα χρόνια.

Μετά Τιμής

Φωλίνα Ζαχαρούλα

Κάτοικος Τετραλόφου Κοζάνης

My name is Folina Zacharoula and I am a resident of Tetralofos, Kozani. During the Christmas period of every year, the custom "Kotsiamania" is revived in our village.

For me it is not a simple revival of a custom that brought our grandparents from the lost lands of Pontus. It is an experience and a need to maintain, preserve it and deliver it to future generations unchanged, because it is our cultural legacy our ancestors left to us.

Each year the anticipation for the revival of the custom is great. The feelings I have are difficult to describe. Hearing the first song, the first sound of the aggeio, I feel excess emotion, nostalgia, and pride for what we have managed to keep for so many years. And also, a promise to ourselves and to our ancestors, that we will not let it damage and be lost over the years.

With Honor,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Folina Zacharoula', written in a cursive style.

Folina Zacharoula

Tetralofos, Kozani Resident

Τι είναι τα Μωκοερία (Κοτσαφάνια)

Το κοουφάιο έδιμο υατα την άποσή του - μεταξύ των πολλων - που έφεραν οι πρόχονοί μας απο τις μακρινές τους πατρίδες, μαζί με την διάλεκτο, τους χορούς, τα τραγούδια, γενικότερα τον πολιτισμό τους.

Κληρονομία είναι οπρία όλοι οι κάτοικοι του χωριού με τηχάρο σεβάσμο, αλλά και έντονη επιθυμία κάθε χρόνο παρουσιάζουν στους δρόμους και τις πλατιές του χωριού μου Τετράλοφο Κοζάνης.

Γεννημένος και έχω στον Τετράλοφο, τηχάωνα με το έδιμο κατ' έτος, εντάσσοντας το όλο και περιγώπτερο στην καρδιά και στην ψυχή μου, καθιστώντας το τρόπο ζωής κατά την περίοδο του δωδεκαημέρου των Χριστουγέννων

Λιγάνομαι ιδιαίτερα τυχερός που κληρονόμησα και έχω μαζί με τους κατοίκους του χωριού μου ένα έδιμο με υπέρτατες αξίες του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού που παρατήρησαν ευδώς σε διδυραμβικές καταστάσεις αναδεικνύοντας συγχρόνως, χρονικά, τελετουργικά και ευθυριακά στοιχεία. Τυχερός δια την κληρονομία και και τεράστια η ευδύνη ως συνεχιστή των παραδοσιακών μας εδίκων με ένα τρόπο όσο το δυνατό αναλλάωτο στις εθόθεις γενέας, εξυηρετώντας έτσι την παράκτερο του χρίους που έχωτε να μησφέρουτε στα παιδιά μας αυτά τα οπρία οι πρόχονοί μας είχαν κληροδοτήσει. Είναι βίβαιος πως οι αξίες που διαχρονικά άντεξαν και έχουν φδάση στις ήρες μας, θα συνεχίσουν έτσι αναλλάωτες να υφίστανται και στο ήλλον, χιατί είναι ριζωμένες βαθιά στις ψυχές των κατοίκων των χωριών μας, διασφαλίζοντας τον αναλλάωτο τρόπο μετάδοθής του.

Πιθαλίδης Θεόδωρος
κάτοικος Τετράλοφου Κοζάνης

What is the custom of Momoeria / Kotsamania (Μωμοέρια / Κοτσαμάνια)

In my opinion – among others - this is a sumptuous custom that our ancestors brought from our lost homeland along with their dialect, their dances, their songs and all that characterize their culture in general. A heritage which all the residents of my village, Tetralofos in the county of Kozani, represent on the streets and squares with a great amount of respect along with exceeding willing.

Having been also born in Tetralofos, I grew up with this custom per year, embracing it increasingly in my heart and soul and rendering it as a way of living during the twelve day celebration of Christmas.

I feel especially honored to have inherited along with the residents of my village a custom that incorporates the supreme values of the ancient Greek civilization. Values that directly refer to dithyrambic conditions while at the same time pointing out ritualistic and fruitful elements that lead to a productive and blessed forthcoming year. Honored for my heritage and my great responsibility as a successor in a way as intact as possible for the generations to come, thus serving the parameter of debt that we have to convey to our children everything that our ancestors have bequeathed. I am more than certain that these intertemporal values which have reached our days will thus continue to exist in the future because they are deeply rooted in the hearts of the residents in our village, ensuring their invariant way of passing on to the future generations.

Pilalidis Theodoros
Resident of Tetralofos, Kozani.

Κοζάνη, 14/03/15

Το δρώμενο των Μωμογέρων που οι ρίζες του χάνονται στα βάθη των αιώνων, πριν ακόμα την εμφάνιση του αρχαίου αττικού δράματος, αναβιώνει μέχρι σήμερα στην Ελλάδα και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της Παγκόσμιας Ιστορίας .

Στο Τοπικό Διαμέρισμα Πρωτοχωρίου Κοζάνης , κάνει την εμφάνιση του τη δεκαετία του 1920 όπου εγκαταστάθηκαν οι πρώτοι πρόσφυγες από τον Πόντο και συνεχίζεται μέχρι σήμερα για το καλό της χρονιάς. Στο δρώμενο παίρνουν μέρος νέοι άντρες(12 φουστανελοφόροι και ο θίασος) και με τη συνοδεία λύρας και αγγείου τραγουδώντας, χορεύοντας και σχολιάζοντας τα κακώς γραμμένα κείμενα της εποχής προκαλούν τη διασκέδαση και το θαυμασμό του κόσμου που τους ακολουθεί. Αξίζει να σημειωθεί πως μιλάμε για ένα θέατρο του δρόμου όπου μέρος παίρνουν μόνο οι άντρες κάτι που συμβαίνει στο Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο. Αυτό που προκαλεί ιδιαίτερη εντύπωση σε όλους τους ερευνητές είναι η βιωματική σχέση που δένει τους νέους με δρώμενο, περνάει από γενιά σε γενιά ως τρόπος ζωής αποτελώντας συνδετική γέφυρα με τους προγόνους αλλά και με την Ιστορία. Ωστόσο, σημαντικό κομμάτι αποτελεί ο ανθρωπιστικός χαρακτήρας του δρωμένου καθώς και στην αναβίωσή του στον Πόντο αλλά και στην Ελλάδα σήμερα, συγκεντρώνονται χρήματα τα οποία προσφέρονται σε οικονομικά ασθενέστερα οικογένειες που έχουν πραγματική ανάγκη προωθώντας το αίσθημα του Ανθρωπισμού ως στάση ζωής.

Οι Μωμόγεροι είναι το δρώμενο που έχει περάσει απ' όλους τους αιώνες και έχει φτάσει στην Ελλάδα για να θυμίζει όλους τους σταθμούς της Ιστορίας κρατώντας τους ζωντανούς μέχρι σήμερα.

Με εκτίμηση

Κατσόγιαννου – Τριανταφύλλου Ευθυμία

Ιστορικός – Ερευνήτρια του Δρωμένου

Kozani 16/03/2015

Momoyeroi event, with a descent that dates back centuries even before the emergence of ancient attic drama, is revived nowadays in contemporary Greece and constitutes an integral part of international history.

In the province of Protohori Kozani the event appears in the 1920s when the first refugees of Pontus settled and continues until today, for a lucky new year. Young men participate (12 fustanella barriers and the troupe) accompanied by the music of lyre and pipes, they sing, dance and comment on the annoying and unpleasant everyday affairs causing the admiration and enjoyment of the following crowd. It is worth mentioning that we are dealing with a street theatre in which only men take part, as was customary in Ancient Greek Theatre. It is impressive for the researchers the fact that all the young participants are experientially connected to the event, which is passed on from one generation to the next considering to be a way of living as well as a connecting bridge to ancestry and history. However, the humanitarian part of the revival of the event plays an important role, in Pontus and in Greece as well, where funds are raised and dispensed to families in need, promoting the sense of humanism as a way of living.

Momoyeroi event has passed through the centuries and arrived in Greece to remind us of all the turning points in history by preserving them alive until nowadays.

Yours faithfully

Katsogiannou – Triantafyllou Euthimia

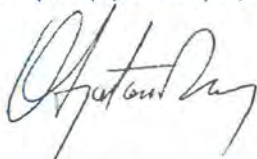
Historian and Researcher of the event

ΔΗΛΩΣΗ

Το λαϊκό παραδοσιακό δρώμενο «Μωμογέρεα» ή «Κοτσαμάνια», που ξετυλίγεται την περίοδο του δωδεκαημέρου και ενσωματώνει θεατρικά, χορευτικά και σατιρικά στοιχεία, προέρχεται από πανάρχαιες λατρευτικές τελετές για τη γονιμότητα της γης. Πρόκειται για τον αποχαιρετισμό του παλιού και την υποδοχή του νέου έτους, από ένα σατυρικό θίασο μεταμφιεσμένων, που περιδιαβαίνει τις γειτονιές με τη συνοδεία ποντιακών μουσικών οργάνων και σατιρίζει τα κακώς κείμενα. Κατά τα χρόνια της οθωμανικής αυτοκρατορίας το δρώμενο είχε αντιεξουσιαστικό χαρακτήρα. Τον 19^ο αιώνα ήταν μια σάτιρα στην αναδυόμενη αστική τάξη και τα δυτικής επιρροής αισθητικά της πρότυπα. Ενώ σήμερα έχει μετεξελιχθεί σε ένα λαϊκό σατυρικό δρώμενο ψυχαγωγικής εκτόνωσης και κοινωνικού εξαγνισμού.

Κορμός του θιάσου είναι 12 νέοι ντυμένοι με φουστανέλα, μεταξωτό ζωνάρι, πλουμιστό γιλέκο, γραβάτα, περικεφαλαία με ρόδακες και καθρεφτάκια, που κραδάνουν μια βέργα με πολύχρωμες κορδέλες. Τα άλλα βασικά πρόσωπα είναι η Νύφη, ο Γιατρός και ο Πράγκαλον, ένα ζωόμορφο πλάσμα σε ρόλο γελωτοποιού.

Απατσίδης Θεμιστοκλής

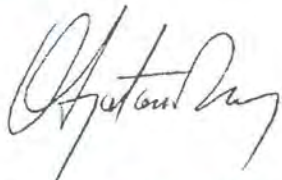
Συγγραφέας της λαογραφικής μελέτης

«Μωμογέρεα: Το λαϊκό παραδοσιακό δρώμενο Κοτσαμάνια στο Καρυοχώρι»,
εκδ. Ν.Α. Κοζάνης 2005.

Statement

The traditional folk event called "Momogeria" or "Kotsamania" happens in the period between Christmas and Epiphany and includes elements of theater, dance and satire from ancient pagan rituals about the fertility of the earth. This is the time to bid farewell to the old year and welcome the New Year. The satire troupe is a group of entertainers who wear masks and go around the town, accompanied by Pontian musicians satirizing the mistakes of the society. During Ottoman Empire there was an anti-authoritarian struggle. In 19th century they were satirizing the emerging bourgeoisie, which had western standards of life. Today, it has developed into a popular satirical happening of recreational relief and social purification.

The mainstay of the troupe is 12 young men dressed in the national Greek skirt called "fustanela", silk belt, decorated vest, tie and helmet with rosettes and mirrors. They keep sticks with colorful ribbons in their hands. The other main characters of the group are the bride, the doctor and the "Pragkalon", a zoomorphic creature in a jester role.

Apatsidis Themistocles

Author of folklore research

"Momogeria: The traditional folk ritual Kotsamania in Karyochori"
ed. Prefecture of Kozani 2005.

Χριστόφορος Ι. Πεταλίδης

Γ. Μπακατσέλου 3, Θεσσαλονίκη

Δημοσιογράφος, διευθυντής

εφημερίδας ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ

και site, efxinosp

ontos.gr

Τηλ. 2310227739, 6944549779

Οι Μωμόγεροι, τα Μωμοέρια στην ποντιακή διάλεκτο, τα μετέφεραν οι παππούδες μας από τον αλησμόνητο Πόντο με τον ξεριζωμό τους από την περιοχή της Τραπεζούντας όπου ζούσαν για αιώνες. Τους Μωμόγερους τους συνεχίζουν οι σημερινοί κάτοικοι, απόγονοι των προσφύγων, των χωριών της περιοχής του νομού Κοζάνης και συμμετέχουν ενεργά, εκτός από τον θίασο και όλοι οι κάτοικοι των χωριών και με αυτό τον τρόπο πιστεύουν στην ευετηρία της χρονιάς.

Τους Μωμόγερους, τους έζησα από μικρός στο χωριό Ρυάκο Κοζάνης, όταν με προσμονή περιμέναμε την περίοδο του Δωδεκαημέρου να έρθουν από το σπίτι μας και στη συνέχεια τους ακολουθούσαμε σε όλο το χωριό και συμμετείχαμε κι εμείς, πιστεύοντας πως θα υπάρξει καλή χρονιά, τόσο στην σοδειά, όσο και στην καλοχρονιά, δηλ. στην καλή χρονιά.

Ασχολούμενος επαγγελματικά με τη δημοσιογραφία και ερευνώντας για λογαριασμό της εφημερίδας ΕΥΞΕΙΝΟΣ ΠΟΝΤΟΣ, διαπίστωσα ότι οι Μωμόγεροι των παιδικών μου χρόνων, δεν ήταν μόνο έθιμο της δικής μας μικροκοινωνίας, αλλά από τον Πόντο το μετέφεραν και άλλοι παππούδες και γιαγιάδες που εγκαταστάθηκαν σε άλλες περιοχές της Ελλάδας.

Χριστόφορος Πεταλίδης

Christoforos I.Petalidis

G.Bakatselou 3, Thessaloniki

Journalist, Chief executive of

Newspaper EFXINOS PONTOS

and efxinospontos.gr

Phone: 2310227739, 6944549779

The Momogeroi, the Momogeria in Pontic dialect, was brought to us from our grandparents from the unforgettable Ponto with their uprooting from the region of Trabzon where they lived for centuries. The tradition of Momogeroi is being continued from the current residents, descendants of refugees, who live in the villages in the prefecture of Kozani region and are actively involved, apart from the troupe, all the villagers and thus they believe in beginning of a year.

Momogeroi is a tradition with which I have been familiar since childhood in the village 'Riakio' Kozanis, when we with much expectation we were waiting within this period of twelve days to come by our house and then to follow them around the village and to participate ourselves, believing that there will be a good year, both in crop, and in 'kalochronian', i.e. in a good year.

Professionally engaged in journalism and researching on behalf of the newspaper EFXINOS PONTOS, I found out that the Momogeroi of my childhood, was not only a tradition of our micro-society, but from Pontos, it was carried also by other grandparents who settled in other parts of Greece.

Christoforos Petalidis

Αθήνα, 24/3/2015

Εδώ και οκτώ χρόνια διατηρώ την καθημερινή ηλεκτρονική εφημερίδα, www.e-Pontos.gr, καλύπτοντας σε καθημερινή βάση εκδηλώσεις συλλόγων, ήθη, έθιμα, θέματα ιστορίας αλλά και τρέχοντα ζητήματα που αφορούν τους Έλληνες του Πόντου.

Όλα αυτά τα χρόνια, το έθιμο το οποίο ξεχώρισα και ανυπομονούσα να το ξαναδώ κάθε Δωδεκαήμερο είναι αυτό των Μωμό'ερων, όπως αυτό επιβιώνει στα χωριά της Κοζάνης και της Πτολεμαΐδας. Κάθε φορά που το παρακολουθεί κανείς, βλέπει ένα ολόκληρο χωριό εκστασιασμένο να μπαίνει σε ρυθμούς εορταστικούς. Βλέπει κανείς ηλικιωμένους κατάκοιτους να έρχονται μέχρι το κατώφλι του σπιτιού τους για να δουν το έθιμο, προκειμένου να πάει και γι αυτούς καλά η χρονιά. Έχω δει Μωμό'ερους να χορεύουν μπροστά στα ακατοίκητα σπίτια ανθρώπων που έχουν φύγει από τη ζωή και με δάκρια στα μάτια να παρακολουθούν το γεγονός οι συγχωριανοί τους. Έχω δει Μωμό'ερους να τελούν το έθιμο και στα νεκροταφεία, αποτίοντας φόρο τιμής σε αυτούς που τους μεταλαμπάδευσαν το έθιμο. Σε συγκλονίζει το πάθος των νέων όταν τελούν το έθιμο, αλλά και η συγκίνηση των μεγαλύτερων.

Ως ιστοσελίδα έχουμε μεγάλη επισκεψιμότητα σε κάθε ανάρτηση που αφορά στους Μωμό'ερους. Το ενδιαφέρον είναι μεγάλο και ο απόηχος των αναρτήσεων κρατά πολύ καιρό μετά την τέλεση, σχολιάζοντας όλοι τα νέα επεισόδια που διαδραματίστηκαν σε κάθε σπίτι τη χρονιά που πέρασε.

Κωτσίδης Θεόφιλος

Athens, 24/3/2015

There have been eight years since I manage an e-newspaper named www.e-Pontos.gr, covering a big range of themes such as manifestations of the cultural associations of Greek-Pontians, folklore and historical matters and generally, everyday issues involved the Pontian Hellenism.

All these years, through my everyday occupation with these matters, there is one custom, which is distinguished and I was looking forward to watch it again and again every year, during the "Dodekaemero" celebrations. And this is the custom of Momoeri, which is alive in the areas of Kozani and Ptolemaida. Everyone who watches the custom, can see a whole village in "ekstasis", entering in a special celebration period. You can see older people, who can barely move, standing up, in order to watch Momoeria, for the good of the next year. I have also seen Momoeri dancing in front of empty houses of people who had passed away and the rest villages crying. I have seen Momoeri entering even the cemetery, giving honor to the memory of those they had taught to them the custom. It's completely shocking the passion of young people, while acting. It's also remarkable the emotion of older people.

Our site has a large amount of visitors in every post involving Momoeria. There is a big interest even some days after the post, when everyone talks about the new episodes have been acted in every house the last year.

Kotsidis Theophilos

